

مجلس شورای اسلامی ایران

دانشدنی بر تحول در حوزه‌های علمیه منتظر رهبر معظم انقلاب

دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان

تهیه و تدوین: روحیه سعیدی فاضل
ویراستار: سید محمدحسین نوری
مدیر هنری و طراحی: سید علی حسینی
ناشر: آبان برتر
سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۶، دومین
شمارگان: ۱۰۰۱ جلد
قیمت گالینگور: ۳۵۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۷۲-۲۷-۴
مشهد مقدس، حرم مطهر، دور برگردان طبرستان، دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان
دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان، کد پستی: ۹۱۵۴۴۵۰۸۶
تلفن: ۵۱۳۲۰۰۸۴۹۷، www.shora-kh.com shora@mailkh.com
تمام حقوق برای دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان محفوظ است

عنوان و نام پدیدآور:	درآمدی بر تحول در حوزه‌های علمیه / گردآوری و تنظیم دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان
مشخصات نشر:	مشهد: آبان برتر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری:	۳۸۱ ص.؛ نمودار: ۱۴/۵×۲۱/۵، کد پستی: ۹۱۵۴۴۵۰۸۶
شابک:	شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۷۲-۲۷-۴
وضعیت فهرست نویسی:	فهرست نشده
بازداشت:	کتابخانه: ص. ۳۷۹-۳۸۱، همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع:	خامنه‌ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸- -- دیدگاه درباره حوزه‌های علمیه
موضوع:	Khameini, Ali, Leader of IRI -- Views on Islamic theological seminaries
موضوع:	حوزه‌های علمیه -- ایران -- مدیریت -- نمونه پژوهی
موضوع:	Islamic theological seminaries -- Iran -- Administration -- Case studies
موضوع:	حوزه‌های علمیه -- مدیریت -- نمونه پژوهی
موضوع:	Islamic theological seminaries -- Administration -- Case studies
موضوع:	تحول سازمانی -- ایران -- مدیریت -- نمونه پژوهی
موضوع:	Organizational change -- Iran -- Management -- Case studies
شناسه افزوده:	حیدری نائی، سیدحمید، ۱۳۴۲-، ویراستار
شناسه افزوده:	شورای عالی حوزه علمیه خراسان، دبیرخانه
شناسه افزوده:	شورای عالی حوزه علمیه خراسان
رده بندی کنگره:	DSR1۶۹۲/ح۹۵۴ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی:	۹۵۵/۰۸۴۴
شماره کاتالوژی ملی:	۴۹۴۲۸۵۹

پیشگفتار

﴿وَجَعَلْنَاكُمْ أَئِمَّةً بَيِّنَاتٍ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَآتَيْنَا لَنَا عِلْمِينَ﴾

تحولات اجتماعی و فرهنگی در قرون اخیر، متأثر از پیشرفت های علمی، سرعت بیشتری پیدا کرده است. این، واقعیاتی اجتناب ناپذیر است و به حکم عقل و دین، چاره ای جز رویارویی هوشمندانه و حکمت به با آن نیست. چشم بستن بر این تحولات، خطر سازش تحمیلی یا عقب ماندگی و زوال را بر طرف نمی کند. پیروز این میدان کسی است که میان تسلیم و ستیز، راه میان را برگزیند و رویارویی منطقی را در پیش گیرد. تجربه ثابت کرده مجموعه ای که در سمدانه و فعال به استقبال تحولات نرود و مدیریت فرایندها را به دست نگیرد، کتی بعد در وضع ضعف و انفعال، مغلوب تغییرات خواهد شد.

در این میان، پیروزی انقلاب اسلامی در ایران به رهبری مرجعیت شیعه، از تحولات بزرگ اجتماعی سیاسی قرن اخیر است. پیامدهای این انقلاب بیش از همه حوزه های علمیه را تحت تأثیر قرار داده است. حضور حوزه و روحانیت در عرصه تصمیم سازی ها و تصمیم گیری های ملی و بین المللی، در کنار بسترهای

مناسب به وجود آمده در عصر انفجار اطلاعات و گسترش ارتباطات، فرصتی بی نظیر در اختیار روحانیان شیعه قرار داده است. میراث غنی حوزه‌های علمیه و ظرفیت انقلاب اسلامی و روحانیت و نیز تحولات اجتماعی و فرهنگی داخلی و خارجی، ضرورت تحول و بازتعریف روش‌ها و استراتژی‌های حوزه‌های علمیه در پیشبرد اهداف بزرگ دین اسلام و مذهب تشیع را روشن‌تر ساخته است. با این همه، گاهی کج‌فهمی‌ها، بی‌تدبیری‌ها، شتاب‌زدگی‌ها و برداشت‌های سلیقه‌ای از ضرورت و چگونگی اجرای تحول، دغدغه انحراف آن را در ذهن و قلب بزرگان و دلسرزان حوزه ایجاد می‌کند.

کتاب پیش رو در آمدی بر تحول حوزه‌های علمیه از منظر رهبر مدبر انقلاب بوده، اولین دبیرخانه شورای عالی حوزه علمی خراسان در تدوین سلسله مباحثی است که هدف ترسیم درست نقشه راه تحول حوزه‌های علمیه و انعکاس دیدگاه‌های زکوة، علماء، فضلا و صاحب‌نظران به رشته تحریر درمی‌آید. این کتاب در هشت فصل تدوین شده است. در فصل اول به مفهوم‌شناسی، اهمیت و ضرورت، تاریخچه و اهداف تحول از منظر رهبر انقلاب پرداخته شده است. فصل دوم به مبانی و فصل سوم به لوازم تحول اختصاص یافته است. فصل چهارم، به ارکان و راهبردهای تحول توجه کرد و فصل پنجم، متولیان تحول را در دو بخش متولیان اصلی و فرعی بیان کرده است. فصل ششم ویژه آثار و عرصه‌های تحول و فصل هفتم درباره موانع و آسیب‌های دستیابی به تحول است. در نهایت فصل هشتم راجع به تحول حوزه در تعامل با نظام، دوره طراز انقلاب سخن گفته. در انتهای هر فصل برای سهولت انتقال مفاهیم، نموداری از خلاصه مباحث ارائه شده است.

در پایان لازم می‌دانم از استاد گران قدر، دبیر محترم شورای عالی حوزه علمی خراسان جناب حجت الاسلام والمسلمین محمدباقر فرزانه که با درک این ضرورت، فرصت تولید این اثر را فراهم کردند، صمیمانه تشکر کنم. همچنین

از حجج اسلام آقایان سید کاظم کاظمی یزدی، مهدی کرامتی، محسن برزگر گنجی، روح الله سعیدی فاضل و سایر پژوهشگرانی که در نگارش کتاب به دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان یاری رساندند، سپاسگزاری می کنم. امید است صاحب نظران و اندیشه وران حوزه و دانشگاه به منظور بهبود تولیدات علمی آینده، دبیرخانه شورای عالی را از دیدگاه ها و پیشنهادهای سازنده خود بهره مند سازند.

و من الله التوفیق
صفر علی فتح اللهی